

เงินสำรองประกันภัย หมายถึง

- จำนวนเงินที่บริษัทจัดสรรไว้ให้ผู้ถือกรมธรรม์ เพื่อจ่ายผลประโยชน์ตามเงื่อนไขกรมธรรม์
- จำนวนเงินหรือหนี้สินที่บริษัทจัดสรรไว้ตามพันธะผูกพันของกรมธรรม์ที่บริษัทมีต่อผู้ถือกรมธรรม์รวมกับดอกผลจากการลงทุน ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถจ่ายผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ในอนาคตได้

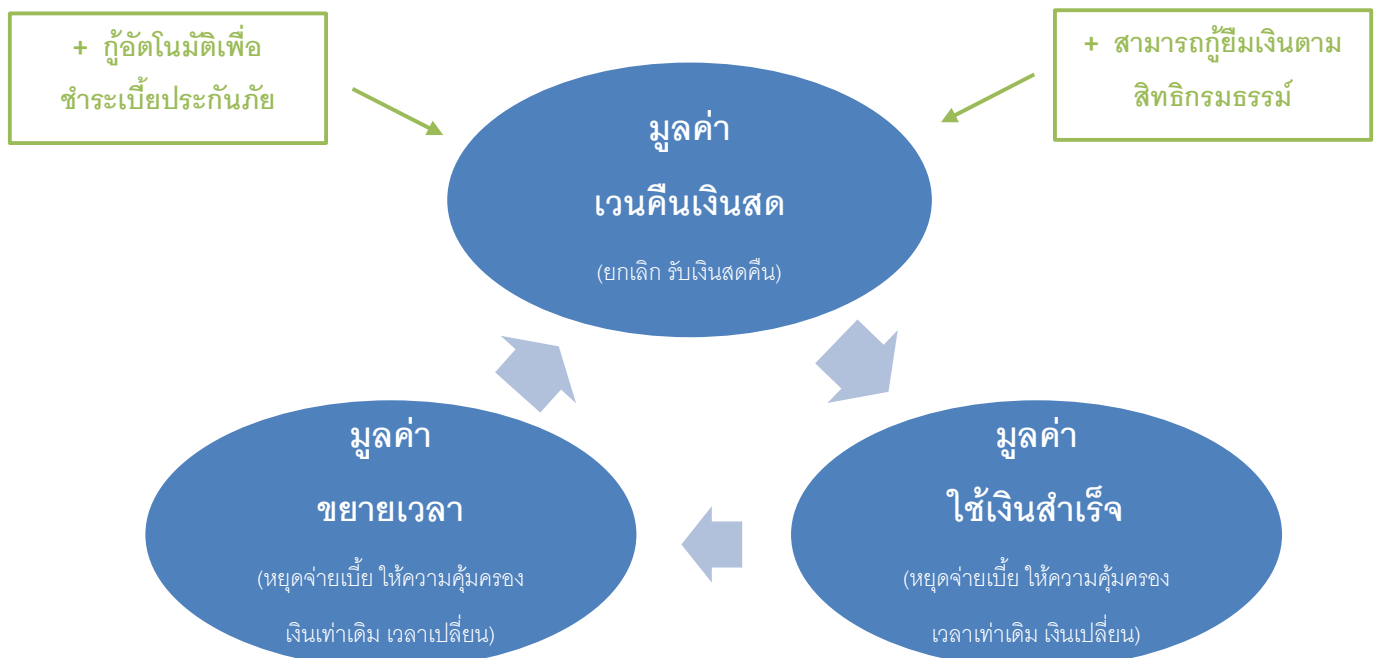
ปัจจัยในการกำหนดเงินสำรองประกันภัย ของประกันชีวิตแต่ละแบบขึ้นอยู่กับ

- อายุของผู้เอาประกันภัยเมื่อเริ่มทำสัญญา และระยะเวลาที่สัญญาจะมีผลบังคับ
- แบบกรมธรรม์และอัตราดอกเบี้ย
- ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันภัย และตารางมรณะ

หมวดที่ 6 มูลค่ากรมธรรม์

มูลค่ากรมธรรม์ เป็นจำนวนเงินที่ถูกแปลงมาจากเงินสำรองประกันภัยเพื่อเตรียมไว้สำหรับการจ่ายเงินตามเงื่อนไขกรมธรรม์ในอนาคต โดยทั่วไปมูลค่ากรมธรรม์ของการประกันชีวิตประเภทสามัญที่ผู้เอาประกันสามารถเลือกขอใช้สิทธิได้ จะเกิดขึ้นต่อเมื่อผู้เอาประกันได้ชำระเบี้ยประกันภัยมาแล้ว 2-3 ปี ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. มูลค่าเวนคืนเงินสด : ยกเลิกสัญญา ขอเวนคืนกรมธรรม์
2. มูลค่าใช้เงินสำเร็จ : หยุดชำระเบี้ย → เวลาคุ้มครองเท่าเดิม จำนวนเงินเอาประกันลดลง
3. มูลค่าขยายเวลา : หยุดชำระเบี้ย → เวลาคุ้มครองลดลง จำนวนเงินเอาประกันเท่าเดิม

หมายเหตุ : การใช้สิทธิตามมูลค่ากรมธรรม์ที่เป็นการขอหยุดชำระเบี้ย จะส่งผลให้สัญญาเพิ่มเติมสิ้นสุด

สูตรการคำนวณหามูลค่ากรมธรรม์

$$\text{มูลค่าจากตาราง X จำนวนเงินเอาประกันภัย} \\ 1,000$$

มูลค่าเวนคืนเงินสด (มูลค่าเวนคืนกรมธรรม์)

เมื่อผู้เอาประกันได้ชำระเบี้ยประกันภัยจนมีมูลค่าเวนคืนเงินสดแล้ว หากผู้เอาประกันจะขอยกเลิกกรมธรรม์เพื่อขอรับเงินสดคืน ผู้เอาประกันจะได้รับเงินเท่ากับจำนวนเงินที่คำนวณตามตารางมูลค่าเวนคืนเงินสดและสัญญาประกันชีวิตเป็นอันสิ้นสุด ซึ่งการเลิกสัญญาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยสามารถแจ้งยกเลิกหรือเวนคืนกรมธรรม์เมื่อใดก็ได้ แต่หากขอยกเลิกในช่วงปีแรกๆหรือในช่วงที่มูลค่ากรมธรรม์ยังไม่เกิด ผู้เอาประกันก็จะไม่ได้รับเงินใดๆคืนทั้งสิ้น

นอกเหนือจากกรณีที่ต้องการให้กรมธรรม์สิ้นผลบังคับแล้วได้จำนวนเงินตามมูลค่าเวนคืนเงินสดกลับไป มูลค่าเวนคืนเงินสดนี้ยังสามารถนำมาใช้ในกรณีที่กรมธรรม์มีผลบังคับเพื่อเป็นเกณฑ์ในการขอกู้เงินจากบริษัทหรือเป็นการกู้เพื่อชำระค่าเบี้ยประกันภัยโดยอัตโนมัติได้อีกด้วย (อัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้เงินทั้ง 2 กรณี จะคำนวณดอกเบี้ยทบต้นจากอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้ในหน้าตารางกรมธรรม์ และบวกเพิ่มอีก 2%)

• **ขอกู้เงิน** : ในกรณีที่กรมธรรม์ยังมีผลบังคับ หากผู้เอาประกันต้องการกู้เงินจากบริษัท ผู้เอาประกันภัยสามารถใช้สิทธิในการกู้เงินจากบริษัทโดยยื่นความจำนงต่อบริษัทได้ตลอดเวลาโดยทำสัญญากู้ยืมเงินจากบริษัท ทั้งนี้ผู้เอาประกันสามารถขอกู้เงินโดยมีกรมธรรม์เป็นประกันได้ในวงเงินสูงสุดไม่เกินมูลค่าเวนคืนเงินสด โดยบริษัทจะคิดอัตราดอกเบี้ยทบต้นจากอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้ในหน้าตารางกรมธรรม์ และบวกเพิ่มอีก 2% ต่อปี ส่วนกรมธรรม์นั้นยังคงมีผลบังคับอยู่จนกว่าหนี้สินรวมกับดอกเบี้ยที่ค้างกับบริษัททั้งสิ้น ณ เวลาใดมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าค่าเวนคืนในขณะนั้นและมิได้ชำระเบี้ยประกันงวดที่ถึงกำหนด

• **การกู้ชำระเบี้ยประกันโดยอัตโนมัติ** (Automatic Premium Loan : APL) เป็นวิธีการที่บริษัทนำมูลค่าเวนคืนเงินสดที่เกิดขึ้นมาชำระเบี้ยประกันภัยให้ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยขาดหรือมิได้ชำระเบี้ยประกันภัยจนเลยระยะเวลาผ่อนผัน โดยการคิดดอกเบี้ยจะคำนวณเช่นเดียวกับการกู้เงินโดยมีกรมธรรม์เป็นประกันทั้งนี้เพื่อให้กรมธรรม์ประกันภัยมีผลบังคับต่อไป

หากมูลค่ากรมธรรม์เกิดขึ้นแล้ว (จ่ายเบี้ยมาแล้ว 2-3 ปี)	กู้เป็นเงินก้อน (จ่ายเบี้ยประกันปกติ แต่อาจต้องการเงินมาใช้จ่ายช่วงหนึ่ง)	กู้เงินเพื่อชำระเบี้ยประกันอัตโนมัติ (APL : Automatic Premium Loan)
• ความคุ้มครอง	ปกติ	ปกติ
• กู้จากที่ไหน	มูลค่าเวนคืนเงินสด	มูลค่าเวนคืนเงินสด
• กู้ได้เท่าไร	ไม่เกินมูลค่าเวนคืนเงินสด	กู้ได้เท่ากับเบี้ย (ทั้งนี้ไม่เกินมูลค่าเวนคืนเงินสด)
• การจ่ายสินไหม	ทุน - (เงินกู้ + ดอกเบี้ย)	ทุน - (เงินกู้ + ดอกเบี้ย)

มูลค่าใช้เงินสำเร็จ

เป็นกรณีที่ผู้เอาประกันต้องการที่จะหยุดชำระเบี้ยประกัน โดยให้กรมธรรม์ยังมีผลคุ้มครองต่อไปตามระยะเวลาคุ้มครองเดิม แต่จำนวนเงินเอาประกันจะลดลงเท่ากับมูลค่าในตารางกรมธรรม์ ทั้งนี้หากผู้เอาประกันมีการซื้อสัญญาเพิ่มเติมไว้ด้วย ความคุ้มครองตามสัญญาเพิ่มเติม(ถ้ามี)จะสิ้นสุดลง ดังนั้น เมื่อผู้เอาประกันเลือกใช้สิทธิตามมูลค่าใช้เงินสำเร็จนี้ หากผู้เอาประกันอยู่จนครบสัญญาหรือเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินเอาประกันตามมูลค่าใช้เงินสำเร็จซึ่งก็คือตามจำนวนเงินเอาประกันชีวิตที่ลดลงนั่นเอง

มูลค่าขยายเวลา

เป็นกรณีที่ผู้เอาประกันต้องการที่จะหยุดชำระเบี้ยประกัน โดยให้กรมธรรม์ยังมีผลคุ้มครองต่อไปด้วยจำนวนเงินเอาประกันเท่าเดิม แต่ระยะเวลาคุ้มครองจะลดลงหรือคุ้มครองต่อไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้หากผู้เอาประกันมีการซื้อสัญญาเพิ่มเติมไว้ด้วย ความคุ้มครองตามสัญญาเพิ่มเติม(ถ้ามี)จะสิ้นสุดลง รวมถึงให้สิ้นสุดการจ่ายเงินคืนล่วงหน้าระหว่างสัญญาด้วย (ถ้ามี) เช่นจะไม่มีการจ่ายเงินคืน 10% ของทุนประกันทุก 3 ปีอีกต่อไป เป็นต้น

การแปลงกรมธรรม์เป็นแบบขยายเวลา หากเป็นกรณีที่ไม่มีเงินเหลือคืนเมื่อครบกำหนดระยะเวลาขยายความคุ้มครอง โดยทั่วไปความคุ้มครองตามกรมธรรม์จะมีลักษณะเหมือนการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาที่จะให้ความคุ้มครองกรณีเสียชีวิตเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยที่ไม่มีเงินคืนใดๆ

ตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัยแบบสะสมทรัพย์

ระยะเวลาเอาประกันภัย 15 ปี ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันภัย 15 ปี							
เพศหญิง อายุ 30 ปี							
สิ้นปี กรมธรรม์ ที่	มูลค่าเวนคืน กรมธรรม์ ประกันภัย	มูลค่าใช้เงินสำเร็จ		กรมธรรม์แบบขยายเวลา			
		เงินจ่ายคืน ทันที	มูลค่าใช้เงิน สำเร็จ	ระยะเวลาที่ขยาย		เงินจ่ายคืน ทันที	เงินครบ กำหนด
				วัน	ปี		
1	-	-	-	-	-	-	-
2	32	-	60	-	13	-	12
3	95	-	169	-	12	-	130
4	164	-	279	-	11	-	247
5	237	-	384	-	10	-	359
6	321	-	496	-	9	-	477
7	415	-	611	-	8	-	598
8	497	-	697	-	7	-	688
9	583	-	780	-	6	-	774
10	673	-	858	-	5	-	855
11	768	-	933	-	4	-	931
12	868	4	1,000	-	3	4	1,000
13	973	66	1,000	-	2	66	1,000
14	1,084	132	1,000	-	1	132	1,000
15	1,200	ชำระเบี้ยประกันครบแล้ว					

นาง ก. อายุ 30 ปี ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ระยะเวลา 15/15 ปี จำนวนเงินเอาประกันชีวิต 500,000 บาท ชำระเบี้ยประกันภัยมาได้ 5 ปีแล้ว และต้องการหยุดส่งเบี้ยประกันภัย นาง ก. สามารถเลือกใช้สิทธิโดยใช้ตารางที่ 1.1 ประกอบการคำนวณ ได้ดังนี้

1. เว้นคืนกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อขอรับเงินสด

นาง ก. จะได้รับเงินจำนวนหนึ่งซึ่งจะทำให้สัญญาสิ้นสุดทันที จำนวนเงินที่นาง ก. จะได้รับ คำนวณได้ ดังนี้

สูตร

$$\text{การเว้นคืนกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อขอรับเงินสด} = \frac{\text{มูลค่าเว้นคืนกรมธรรม์(จากตาราง)} \times \text{จำนวนเงินเอาประกันภัย}}{1,000}$$

จากตารางที่ 1.1 มูลค่าเว้นคืนปีที่ 5

$$\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย 1,000 บาท มีมูลค่าเว้นคืน} = 237 \text{ บาท}$$

$$\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย 500,000 บาท มีมูลค่าเว้นคืน} = \frac{237 \times 500,000}{1,000} \text{ บาท}$$

$$\text{นาง ก. จะได้รับเงินค่าเว้นคืนกรมธรรม์ประกันภัยเท่ากับ} = 118,500 \text{ บาท}$$

สูตรการคำนวณหามูลค่าเว้นคืนเงินสด กรณีชำระเบี้ยราย 6 เดือน

➤ (เอาปีมาก + ปีน้อย) แล้วหาร 2

ตัวอย่าง : เว้นคืนปีที่ 5 กับ 6 เดือน (มูลค่าเว้นคืนปีที่ 5 = 237 // มูลค่าเว้นคืนปีที่ 6 = 321)

$$\begin{aligned} &= \frac{321+237}{2} = 279 \\ &= \frac{279 \times 500,000}{1,000} = 139,500 \end{aligned}$$

สูตรการคำนวณหามูลค่าเว้นคืนเงินสด กรณีชำระเบี้ยราย 3 เดือน (1 ปี = 4 งวด)

1. (เอาปีมาก - ปีน้อย) X จำนวนเดือนที่จ่าย แล้วหาร 12

ตัวอย่าง : เว้นคืนปีที่ 5 กับ 9 เดือน (มูลค่าเว้นคืนปีที่ 5 = 237 // มูลค่าเว้นคืนปีที่ 6 = 321)

$$\begin{aligned} &= 321-237 = 84 \\ &= \frac{84 \times 9}{12} = 63 \end{aligned}$$

2. นำมูลค่าเว้นคืนปีน้อย บวกกับมูลค่าที่คำนวณได้ก่อนหน้านี้

$$\begin{aligned} &= 237 + 63 = 300 \\ &= \frac{300 \times 500,000}{1,000} = 150,000 \end{aligned}$$

2. แปลงเป็นกรมธรรม์ประกันภัยแบบใช้เงินสำเร็จ

นาง ก. ยังคงได้รับความคุ้มครองแบบสะสมทรัพย์ต่อไปจนครบ 15 ปี แต่จำนวนเงินเอาประกันภัยจะลดลงตามส่วนดังนี้

สูตร

$$\text{กรมธรรม์ประกันภัยแบบใช้เงินสำเร็จ} = \frac{\text{มูลค่าเงินสำเร็จ (จากตาราง)} \times \text{จำนวนเงินเอาประกันภัย}}{1,000}$$

จากตารางที่ 1.1 มูลค่าใช้เงินสำเร็จปีที่ 5

$$\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย 1,000 บาท มีมูลค่าใช้เงินสำเร็จ} = 384 \quad \text{บาท}$$

$$\text{จำนวนเงินเอาประกันภัย 500,000 บาท มีมูลค่าใช้เงินสำเร็จ} = \frac{384 \times 500,000}{1,000} \quad \text{บาท}$$

$$\text{กรมธรรม์ประกันภัยแบบใช้เงินสำเร็จจะมีจำนวนเงินเอาประกัน} = 192,000 \quad \text{บาท}$$

3. แปลงเป็นกรมธรรม์ประกันภัยแบบขยายเวลา

สูตร

$$\text{กรมธรรม์ประกันภัยแบบขยายเวลา} = \frac{\text{มูลค่าเงินคงเหลือ (จากตาราง)} \times \text{จำนวนเงินเอาประกันภัย}}{1,000}$$

หากแปลงเป็นกรมธรรม์ประกันภัยแบบขยายเวลา ตารางมูลค่ากรมธรรม์ ณ สิ้นปีที่ 5 จะขยายเวลาได้อีก 10 ปี โดยจะได้รับความคุ้มครองกรณีเสียชีวิตเท่าจำนวนเงินเอาประกันภัยเดิม คือ 500,000 บาท แต่หากนาง ก. มีชีวิตอยู่จนครบกำหนดสัญญา นาง ก. จะได้รับเงินคืนจำนวน 359 บาทต่อจำนวนเงินเอาประกันภัย 1,000 บาท หรือจะได้รับเงินคืนเท่ากับ $\frac{359 \times 500,000}{1,000} = 179,500$ บาท

ดังนั้น นาง ก. จะได้รับเงินคืน 179,500 บาท ต่อจำนวนเงินเอาประกันภัย 500,000 บาท

การกลับคืนสู่สถานะเดิมของกรมธรรม์ประกันภัย

หากภายในระยะเวลาห้าปี (5 ปี) นับแต่วันที่กรมธรรม์ประกันภัยเปลี่ยนเป็นการประกันภัยแบบใช้เงินสำเร็จ หรือแปลงเป็นการประกันภัยแบบขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ และยังไม่มีการเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัยนี้ ผู้เอาประกันภัยอาจขอให้กรมธรรม์ประกันภัยกลับมามีผลบังคับตามแบบประกันภัยเดิมและในจำนวนเงินเอาประกันภัยเท่าเดิมได้โดยชำระเบี้ยประกันภัยที่ขาดชำระทั้งหมดรวมถึงหนี้สินค้างชำระ (ถ้ามี) พร้อมดอกเบี้ยทบต้นในอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยประกันอีกร้อยละ 2 ต่อปี ทั้งนี้การกลับมามีผลบังคับตามเดิมของกรมธรรม์ประกันภัยจะมีผลบังคับต่อเมื่อบริษัทได้อนุมัติแล้ว

หมวดที่ 7 เงื่อนไขมาตรฐานของกรมธรรม์ประกันภัย

ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์

ผู้เอาประกันภัยสามารถระบุผู้รับประโยชน์เป็นบุคคลใดก็ได้ โดยหากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินผลประโยชน์ภายใต้ข้อกำหนดในกรมธรรม์ให้แก่ผู้รับประโยชน์ตามที่ระบุไว้ แต่หากผู้เอาประกันภัยได้ระบุชื่อผู้รับประโยชน์ บริษัทจะจ่ายเงินผลประโยชน์ให้แก่กองมรดกของผู้เอาประกันภัย

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยระบุชื่อผู้รับประโยชน์เพียงคนเดียว และผู้รับประโยชน์ได้เสียชีวิตก่อนผู้เอาประกันภัย หรือพร้อมกับผู้เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือถึงการเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์ หากผู้เอาประกันภัยมิได้แจ้งหรือไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นเมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินผลประโยชน์ให้แก่กองมรดกของผู้เอาประกันภัย

ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยระบุชื่อผู้รับประโยชน์มากกว่าหนึ่งคนและผู้รับประโยชน์รายใดเสียชีวิตก่อนผู้เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือถึงการเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์นั้น หรือแจ้งเปลี่ยนแปลงการรับประโยชน์ของผู้รับประโยชน์ที่เหลืออยู่ หากผู้เอาประกันภัยมิได้แจ้งหรือไม่สามารถแจ้งให้บริษัททราบถึงการเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินผลประโยชน์ในส่วนของผู้รับประโยชน์รายที่เสียชีวิตให้แก่ผู้รับประโยชน์ที่เหลืออยู่คนละเท่าๆกัน

การเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์

ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิที่จะเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์ได้เสมอ เว้นแต่ได้ส่งมอบกรมธรรม์ให้แก่ผู้รับประโยชน์ไปแล้ว และผู้รับประโยชน์ได้แสดงความจำนงเป็นหนังสือเพื่อที่จะขอถือเอาประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยฉบับนี้ไปยังบริษัทผู้รับประกันภัยแล้ว หากเป็นกรณีเช่นนี้ผู้เอาประกันภัยจะเปลี่ยนแปลงผู้รับประโยชน์เป็นคนอื่นอีกไม่ได้ ยกเว้น ผู้รับประโยชน์เดิมยินยอม ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงผู้รับประโยชน์จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบริษัทแล้ว และบริษัทได้ทำการบันทึกเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในกรมธรรม์ หรือออกบันทึกสลักหลังให้

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้รับประโยชน์คนใหม่เป็น บิดา มารดา สามี ภริยาหรือบุตรของผู้เอาประกันภัย การเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์จะมีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่ผู้เอาประกันภัยแสดงเจตนา

การเปลี่ยนแปลงกรมธรรม์

ผู้เอาประกันภัยอาจทำเป็นหนังสือขอให้บริษัทเปลี่ยนแปลงประกันภัยเป็นแบบอื่นตามที่บริษัทกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากบริษัท หากการเปลี่ยนแปลงประกันภัยนี้ทำให้มีเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ลดลง กล่าวคือมีส่วนแตกต่างระหว่างเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ตามแบบการประกันภัยเดิมกับแบบประกันภัยใหม่ บริษัทจะต้องคืนเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัยในส่วนที่แตกต่าง หักด้วยหนี้สินที่ผูกพันตามกรมธรรม์ประกันภัย(ถ้ามี) ให้แก่ผู้เอาประกันภัยด้วย

ระยะเวลาผ่อนผัน

หมายถึง ระยะเวลาหลังจากวันที่ถึงกำหนดชำระเบี้ยประกันภัย แต่ผู้เอาประกันภัยยังมิได้ชำระเบี้ยตามที่กำหนด บริษัทจะผ่อนผันให้อีกระยะเวลาหนึ่งโดยกรมธรรม์ยังมีผลบังคับโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตในระหว่างระยะเวลาผ่อนผัน บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินซึ่งบริษัทจะต้องชดใช้ตามกรมธรรม์หักด้วยเบี้ยประกันที่ค้างชำระออกโดยไม่คิดดอกเบี้ย

ประเภทสามัญ : ระยะเวลาผ่อนผัน 30 วัน (นับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดชำระ)

ประเภทอุตสาหกรรม : ระยะเวลาผ่อนผัน 60 วัน

การต่ออายุกรมธรรม์ (กรณีขาดต่ออายุไม่เกิน 5 ปี)

หากผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัยจนทำให้กรมธรรม์ขาดอายุ (และยังไม่ได้รับเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์) ผู้เอาประกันภัยอาจขอต่ออายุกรมธรรม์ได้ภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่กรมธรรม์ขาดอายุ เพื่อให้กรมธรรม์มีผลบังคับต่อไปได้ โดยการต่ออายุกรมธรรม์จะมีผลบังคับสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากบริษัทแล้ว ซึ่งวิธีการต่ออายุมี 2 แบบดังนี้

1. การต่ออายุแบบธรรมดา : เป็นการต่ออายุโดยการชำระเบี้ยประกันรวมทั้งดอกเบี้ยย้อนหลัง และชำระหนี้เกี่ยวกับกรมธรรม์(ถ้ามี)
2. การต่ออายุแบบพิเศษ : เป็นการต่ออายุด้วยการขยายเวลาการชำระเบี้ยหรือยืดเวลาวันครบสัญญาออกไปเท่ากับระยะเวลาที่ขาดอายุ โดยไม่ต้องชำระเบี้ยประกันภัยย้อนหลัง

ในการขอต่ออายุกรมธรรม์ ผู้เอาประกันภัยต้องดำเนินการโดยการยื่นคำขอต่ออายุกรมธรรม์เป็นหนังสือตามแบบให้กับบริษัทพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าตนเองมีสุขภาพสมบูรณ์ รวมถึงให้ทำการชำระหนี้สินใดๆ ที่มีอยู่ตามกรมธรรม์ พร้อมดอกเบี้ยทบต้นตามอัตราที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ให้แล้วเสร็จ

การแจ้งการตาย

หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต ผู้รับประโยชน์จะต้องแจ้งให้บริษัททราบภายใน 14 วันนับแต่วันเสียชีวิต

แต่หากว่าผู้รับประโยชน์ไม่ทราบถึงการตายของผู้เอาประกันภัยหรือไม่ทราบว่ามี การประกันภัย กรณีเช่นนี้จะต้องแจ้งให้บริษัททราบภายใน 7 วันนับแต่วันที่ทราบถึงการตายหรือวันที่ทราบว่ามีการประกันภัย

การฆ่าตัวตายหรือถูกฆาตกรรม

บริษัทจะไม่จ่ายเงินตามกรมธรรม์ หากปรากฏว่า

- ผู้เอาประกันภัยฆ่าตัวตายด้วยใจสมัครภายในหนึ่งปี (1ปี) นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีผลคุ้มครองตามกรมธรรม์ ทั้งนี้บริษัทจะคืนเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันได้ชำระมาแล้วทั้งหมดเข้ากองมรดก

- ถ้าผู้เอาประกันภัยถูกผู้รับประโยชน์ฆ่าตายโดยเจตนา ความรับผิดชอบของบริษัทจะมีเพียงคืนเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ให้แก่ทายาทของผู้เอาประกันภัย แต่หากเป็นกรณีที่เกิดฆาตกรรมยังไม่มีเงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ บริษัทจะอนุมัติเงินเบี้ยประกันภัยที่ได้รับชำระมาแล้วทั้งหมดให้แก่ทายาทของผู้เอาประกันภัย
ทั้งนี้ หากเป็นกรณีที่ผู้รับประโยชน์มากกว่าหนึ่งคน บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ที่ไม่มีส่วนร่วมหรือส่วนรู้เห็นในการฆ่าผู้เอาประกันภัยตามสัดส่วน แต่ในส่วนของผู้รับประโยชน์ที่ฆ่าผู้เอาประกันภัย บริษัทจะไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทนและจะไม่คืนเบี้ยประกันภัยส่วนนี้ทั้งหมดด้วย

การแถลงอายุหรือเพศคลาดเคลื่อน

ถ้าผู้เอาประกันภัยได้แถลงอายุหรือเพศไว้ต่อบริษัทคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความเป็นจริง เป็นเหตุให้บริษัทกำหนดจำนวนเบี้ยประกันภัยไว้ต่ำ จำนวนเงินที่บริษัทจะพึงต้องจ่ายตามกรมธรรม์นี้จะต้องลดลงเท่าที่เบี้ยประกันภัยที่ได้มาจะซื้อความคุ้มครองได้ สำหรับในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยได้ชำระเบี้ยประกันภัยเกินกว่าอัตราตามอายุหรือเพศจริง บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยส่วนที่เกินให้

ทั้งนี้ หากบริษัทพิสูจน์ได้ว่าในขณะที่ทำสัญญาประกันภัย อายุที่ถูกต้องแท้จริงอยู่นอกพิสัยอัตราเบี้ยประกันภัยทางการค้าของบริษัทแล้ว สัญญาประกันภัยนี้จะตกเป็นโมฆะ บริษัทมีสิทธิบอกล้างสัญญาได้ กรณีที่บริษัทบอกล้างสัญญา บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยหลังจากหักหนี้สิน (ถ้ามี) ให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ แล้วแต่กรณี

หมวดที่ 8 ความสมบูรณ์ของสัญญาประกันภัย

การโต้แย้งหรือคัดค้านความไม่สมบูรณ์ของสัญญาประกันภัย

สัญญาประกันภัยเกิดจากการที่บริษัทได้พิจารณาและตกลงทำสัญญาประกันภัยกับผู้เอาประกันภัยโดยเชื่อถือข้อมูลหรือคำแถลงจากใบคำขอเอาประกันภัย ใบแถลงสุขภาพรวมถึงข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอื่นใดที่ผู้เอาประกันภัยได้ให้ไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัย หากในขณะที่กรมธรรม์มีผลบังคับ บริษัทพบว่าผู้เอาประกันภัยปกปิดความจริงหรือแถลงข้อมูลเท็จ บริษัทผู้รับประกันภัยสามารถใช้สิทธิโต้แย้งหรือคัดค้านความไม่สมบูรณ์ของสัญญาประกันภัยได้ภายในกำหนด 1 เดือนนับตั้งแต่วันทราบข้อมูลหรือภายใน 2 ปีนับแต่วันที่ทำสัญญาประกันภัย (ประเภทอุตสาหกรรม / ประเภทสามัญ กำหนดไว้ 2 ปีเท่ากัน) เพื่อปฏิเสธการจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยได้

หมวดที่ 9 สิทธิในการขอยกเลิกกรมธรรม์ (Free Look)

ผู้เอาประกันภัยสามารถที่จะยกเลิกสัญญาประกันภัยเมื่อใดก็ได้ด้วยการจัดส่งเบี้ยประกันภัย โดยหากกรมธรรม์มีมูลค่าเงินเวนคืน บริษัทประกันภัยจะคืนเงินให้กับผู้เอาประกันภัยตามมูลค่าที่เกิดขึ้น

กรณีการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตผ่านช่องทางนายหน้า/ตัวแทนประกันชีวิต หากผู้เอาประกันภัยมีความประสงค์จะยกเลิกกรมธรรม์โดยทำการส่งคืนกรมธรรม์มายังบริษัทภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับกรมธรรม์ (Free Look Period) ผู้รับประกันภัยจะต้องคืนเบี้ยประกันภัยทั้งหมดที่เหลือจากการหักค่าตรวจสุขภาพและค่าใช้จ่ายของบริษัทฉบับละ 500 บาทให้แก่ผู้เอาประกันภัย

แต่หากเป็นการขายประกันผ่านทางโทรศัพท์ (Telesales) ผู้เอาประกันภัยสามารถส่งคืนกรมธรรม์ประกันภัยมายังบริษัทภายใน 30 วัน (Free Look Period) นับแต่วันที่ได้รับกรมธรรม์ โดยบริษัทจะคืนค่าเบี้ยประกันภัยเต็มจำนวน(ไม่หักค่าใช้จ่าย)ให้กับผู้เอาประกันภัย อย่างไรก็ตาม หากในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยได้ใช้สิทธิเรียกร้องผลประโยชน์ตามกรมธรรม์แล้ว ผู้เอาประกันภัยไม่มีสิทธิยกเลิกกรมธรรม์ฉบับนี้

หมวดที่ 10 มาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการประกันชีวิต

ประมวลรัษฎากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ให้สิทธิแก่ผู้มีเงินได้พึงประเมินในการนำเบี้ยประกันชีวิตที่เข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้มาหักลดหย่อนภาษีได้

- 1) กรมธรรม์ประกันชีวิตที่คุ้มครองต้องมีระยะเวลาเอาประกันภัย 10 ปีขึ้นไป
- 2) ต้องเอาประกันกับบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยเท่านั้น
- 3) หากเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีการรับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนคืนระหว่างสัญญา จะต้องเป็นแผนประกันที่ได้รับเงินคืนไม่เกิน 20% ของเบี้ยประกันชีวิตรายปี (หากเป็นกรณีได้รับเงินคืนตามช่วงเวลา เช่น จ่ายคืนทุก 3 ปี หรือทุก 5 ปี ผลประโยชน์รวมที่คืนมาจะต้องไม่เกิน 20% ของเบี้ยประกันชีวิตสะสมของแต่ละช่วงเวลา)
- 4) ผู้เอาประกันภัย :
เบี้ยประกันชีวิต : ลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท(รวมทั้งสัญญาเพิ่มเติมสุขภาพไม่เกิน 25,000 บาท)
เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ : นำมาหักค่าลดหย่อนได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ที่นำมาเสียภาษีในแต่ละปี
ทั้งนี้ ไม่เกิน 200,000 บาทต่อปี
- 5) คู่สมรสของผู้เอาประกันภัยที่ไม่มีรายได้ : สามารถลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท
- 6) เบี้ยประกันสุขภาพของบิดามารดา(ที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท/ปี) : บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธินำเบี้ยประกันสุขภาพของบิดามารดาหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 15,000 บาท (บุตรบุญธรรม ไม่มีสิทธิหักลดหย่อน)

หมวดที่ 11 ภาพรวมธุรกิจประกันชีวิต

ช่องทางการจัดจำหน่ายกรมธรรม์ประกันชีวิตแต่เดิมมีเพียงช่องทางตัวแทนเท่านั้น ในปัจจุบันด้วยสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูงขึ้นของธุรกิจ ตลอดจนประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการประกันชีวิตมากขึ้น บริษัทประกันจึงพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงประกันชีวิตอย่างกว้างขวาง สะดวก รวดเร็ว และทำให้บริษัทประกันสามารถขยายตลาดได้เพิ่มขึ้น สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น

ช่องทางการจัดจำหน่ายในปัจจุบัน มี ดังนี้

1. **ตัวแทนประกันชีวิต (Agency)**
2. **นายหน้าประกันชีวิต (Broker)**
3. **ธนาคาร (Bancassurance)**
4. **ไปรษณีย์ (Direct Mail)**
5. **ทางโทรศัพท์ (Tele-Marketing)**
 - การเสนอขายกระทำได้ในเฉพาะวันจันทร์ - เสาร์ ระหว่างเวลา 08.30 – 19.00 น. (เว้นแต่นัดล่วงหน้าและลูกค้ายินยอม) ทั้งนี้ห้ามเสนอขายแก่ลูกค้าที่แจ้งว่าไม่ประสงค์จะได้รับการติดต่อหรือปฏิเสธการเสนอขายกรมธรรม์ เว้นแต่ล่วงเวลาพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนนับแต่วันที่มีการปฏิเสธ
 - กรมธรรม์ประกันภัยที่เสนอขายต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนให้เสนอขายผ่านทางโทรศัพท์เท่านั้น โดยกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าวจะต้องมีการระบุเงื่อนไขสิทธิการขอยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย (Free Look Period) เป็นเวลา 30 วัน และผู้เสนอขายกรมธรรม์ประกันภัยจะต้องเป็นตัวแทนประกันชีวิตนายหน้าประกันชีวิต ที่ได้รับอนุญาตจากบริษัทให้เสนอขายผ่านโทรศัพท์เท่านั้น
6. **ช่องทางอื่นๆ (Other)** หมายถึง ช่องทางอื่นๆ นอกเหนือจาก ข้อ 1-5

คำถาม : ช่องทางที่มีการขายประกันชีวิตสูงสุด 3 อันดับแรก(เรียงลำดับ) ?

คำตอบ : 1. ตัวแทน (Agency) 2. ธนาคาร (Bancassurance) 3. นายหน้า (Broker)

หมวดที่ 12 มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย IAIS

มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย (Insurance Core Principles: ICPs) กำหนดขึ้นโดยสมาคมผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยนานาชาติ (International Association of Insurance Supervisors: IAIS) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยที่เป็นสากลสำหรับหน่วยงานที่กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยในปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิกกว่า 140 ประเทศทั่วโลก โดยมีสถานที่ทำการอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดระบบการกำกับดูแลที่ดีและเป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย (Policyholders) ผู้รับประโยชน์ (Beneficiaries) และผู้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (Claimants) จึงได้มีการกำหนดหลักการสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยโดยมุ่งเน้นให้เกิดความยุติธรรม (Fair) ความปลอดภัย (Safe) และความมั่นคง (Stable) แก่ธุรกิจประกันภัยและผู้ถือกรมธรรม์ประกันภัย

นอกจากหลักการสำคัญข้างต้นเพื่อให้เกิดระบบการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยที่ดีแล้ว การจัดทำมาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยยังมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอื่นๆอีก ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นพื้นฐานโครงสร้างของการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
2. เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัย
3. เพื่อใช้เป็นมาตรฐานเปรียบเทียบในการปรับปรุงการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย
4. เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินด้านการกำกับดูแล เช่น การประเมินภาคการเงินตามมาตรฐานสากล (Financial Sector Assessment Program: FSAP) ซึ่งเป็นการประเมินความมั่นคงของระบบการเงินและความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินของประเทศที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งดำเนินการโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank)

มาตรฐานการกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย (Insurance Core Principles: ICPs) ประกอบไปด้วย 26 ICPs โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนกลางประกันภัยทั้งสิ้น 4 ICPs ดังนี้

ICP 18 : คนกลางประกันภัย (Intermediaries)

ICP 19 : พฤติกรรมการดำเนินธุรกิจ (Conduct of Business)

ICP 21 : การต่อต้านการฉ้อฉลในการประกันภัย (Countering Fraud in Insurance)

ICP 22 : การต่อต้านการฟอกเงินและการต่อต้านการให้เงินอุดหนุนต่อการก่อการร้าย
(Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism)